

Støping av små hus

Lærerutdanning i Teknologi og design

Opplegg: Kai Håkon Sunde, Høgskolen på Stord/Haugesund

Høgskolelektor Kai Håkon Sunde leder et prosjekt i studietilbudet «Teknologi og design». Det ble vist på konferansen Teknologi, design og entreprenørskap 24.-25. mars 2003.

For å orientere seg om dette interessante tilbudet i lærerutdanningen, se på sidene til Høgskolene:

Stord/Haugesund:

www.hsh.no/

Høgskolen i Østfold:

www.adm.hiof.no/~nyheter/ut/index.html

Høgskolen i Vestfold som spesielt har lagt ut mye stoff.

<http://teknologi.hive.no/fag/>

- Dette er et av undervisningstemaene i «Teknologi og Design» -kurset som kjøres på Høgskolen Stord/Haugesund. Studentene går sammen i grupper og murer opp små steinhus som får innlagt strøm og lys i form av noen små diodelamper. Husene transporteres så ut i naturen og monteres opp på en fjellhammer til en liten steinlandsby, og et vannhjul i en liten bekk i nærheten sørger for elektrisk strøm. Opplegget gir erfaring med arbeid med arkitektur og sentrale konstruksjonsprinsipp, byplanlegging, infrastruktur (ledningsnett, veier) og elektrisitet/kraftproduksjon. Selv i hardt klima har hus av stein og betong god holdbarhet, så i lang tid vil de bli stående å vekke undring hos turgåere som uventet støter på en steinlandsby i miniatyr langt utenfor allfarvei. Skoler i området kan kombinere tur og undervisning om kraftproduksjon ved å la veien gå forbi dette stedet.

- Kirken er bygget rundt en invendig forskaling av sponplater, hvor vinduene, døren og den krumme absen er forskalt med isopor som er festet til sponplatene med noen lange skruer. Forskalingen er laget slik at det er lett å demontere den fra innsiden.

- Veggene ble så murt opp med pukkstein med tverrsnitt på ca 5 cm og buene over dør og vindu ble murt med stein med ca 2 cm tverrsnitt.

- Til bindemiddel brukes tørrbetong av den sorten som egner seg til pussing. Betongen blandes med vann i små porsjoner av gangen, og den må blandes ganske tørr for at ikke steinene skal sige

mens du murer. Betongen setter seg litt etter kort tid, så erfaringsmessig kan en mure ganske mye i slengen om en passer på å mure seg hele veien rundt kirken så det forrige laget har fått satt seg litt før det får vekt på seg ved det neste.

- Bruk engangshansker eller gummihansker når du murer. Murerskjei og arbeidshansker blir for grovt til slikt finlig murerarbeid. Jeg brukte murtykkelse på 5cm, men den kan tilpasses steinstørrelsen en bruker. Bli veggene noe særlig tynnere blir de imidlertid veldig svake.

- Pukksteinen er erfaringsmessig dekket av støv og sand slik du får den, så spre den utover og spyl den. La den tørke igjen før bruk. Fukt steinen lett med litt vått papir så betongen binder til den, men ikke med så mye vann at betongen blir for bløt.

- Bruk en linjal og mål for hver stein at muren følger den tykkelsen den skal ha.

- Hold veggene fuktige så lenge som mulig, ellers tørker betongen før den er ferdig herdet. Selv surret jeg gladpakk rundt bygget når jeg gikk fra det, og helte vann på murene en gang i blant om jeg hadde anledning.

- Vask forsiktig av steinene før betongen har herdet for mye. Det sparer deg for mye tid med stålbørste om du vil ha steinen tydelig frem.

